

Αριθμός 815/2006
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 15 Νοεμβρίου 2005, με την εξής σύνθεση: Μ. Βροντάκης, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Γ. Παπαγεωργίου, Ε. Νίκα, Σύμβουλοι, Η. Μάζος, Ο. Νικολαράκου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Α. Τριάδη, Γραμματέας του Δ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 3 Ιουνίου 2004 αίτηση των:

1) Η. Α. του R., 2) Η. S. του S. ατομικώς και ως ενασκούντων από κοινού τη γονική μέριμνα των ανήλικων τέκνων τους L. (7 ετών) L. (5 ετών) υπηκόων Ιράν, κατοίκων Περιστερίου Αττικής (Λ. Α. 330), οι οποίοι παρέστησαν με το δικηγόρο Σπυρ. Κουλοχέρη (Α.Μ. 13867), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο, κατά του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, ο οποίος παρέστη με τον Π. Αγγέλου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 4/154494-513383/13.10.2003 πράξη του Αναπληρωτού Προϊσταμένου του 3ου Τμήματος της Διευθύνσεως Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Η. Μάζου. Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου

κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ. 1399197, 1765404/2004 ειδικά γραμμάτια παραβόλου).

2. Επειδή, ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 4/154494-513383/ 13.10.2003 πράξεως του Αναπληρωτού Προϊσταμένου του 3ου Τμήματος της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, με την οποία απερρίφθη προσφυγή των αιτούντων, κατά δήλωσή τους ιρακινών υπηκόων, κατά της απορρίψεως του αιτήματος αναγνωρίσεως των ως προσφύγων.

3. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 1975/1991, ΦΕΚ Α' 184 (όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 2452/1996, ΦΕΚ Α' 283, και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 72 περ. α' του ν. 2910/2001, ΦΕΚ Α' 91), «Ο αλλοδαπός που βρίσκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στο Ελληνικό έδαφος, αναγνωρίζεται ύστερα από αίτησή του ως πρόσφυγας και του παρέχεται άσυλο, εφόσον στο πρόσωπό του συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 1Α της από 28.7.1951 Διεθνούς Συμβάσεως της Γενεύης «περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων» (ν.δ. 3989/1959, ΦΕΚ 209 Α') όπως τροποποιήθηκε με το από 31.1.1967 Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης (α.ν. 389/1968, ΦΕΚ 125 Α')». Κατά το άρθρο δε 1Α της ως άνω Διεθνούς Συμβάσεως της Γενεύης, εκτός από εκείνους που είχαν ήδη θεωρηθεί πρόσφυγες κατ' εφαρμογήν προγενεστέρων διεθνών κειμένων (παρ. 1), ως πρόσφυγας νοείται και κάθε πρόσωπο, το οποίο «συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα, και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύη της προστασίας της χώρας ταύτης» (παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης). Τη διαδικασία αναγνωρίσεως αλλοδαπού ως πρόσφυγος θεσπίζει το π.δ. 61/1999 (ΦΕΚ Α' 63), εκδοθέν κατ' εφαρμογήν της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 24 παρ. 1 του ν. 1975/1991 (άρθρο 1 ν. 2452/1996). Το διάταγμα αυτό προβλέπει ότι το αίτημα αλλοδαπού περί παροχής ασύλου εξετάζεται αρχικώς από την κατά τόπο αρμόδια αστυνομική αρχή (άρθρο 2 παρ. 1), η δε απόφαση περί αναγνωρίσεως του αλλοδαπού ως πρόσφυγος ή περί απορρίψεως του αιτήματός του εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας (άρθρο 3 παρ. 1). Στην παρ. 3 του άρθρου 3 ορίζεται ότι: «Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης ασύλου, ο αιτών δικαιούται να προσφύγει ενώπιον του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της απόφασης. Στην απορριπτική απόφαση αιτιολογούνται πλήρως οι λόγοι της απόρριψης και γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, καθώς και τις συνέπειες της παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής. Το περιεχόμενο της απόφασης ανακοινώνεται προφορικά στον αιτούντα σε γλώσσα που κατανοεί και περί της ανακοινώσεως αυτής γίνεται μνεία στο αποδεικτικό επιδόσεως», στην δε παρ. 4 ορίζεται ότι: «Η προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια Αστυνομική Αρχή του τόπου κατοικίας ή προσωρινής διαμονής του ενδιαφερομένου, η οποία υποχρεούται να τη διαβιβάσει το ταχύτερο δυνατόν στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Κατά το χρόνο που επιτρέπεται η άσκηση της προσφυγής, ως και μετά την άσκησή της, αναστέλλεται κάθε μέτρο απομάκρυνσής του μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Υπουργού Δημόσιας Τάξης». Επί της προσφυγής αποφαινεται ο Υπουργός κατόπιν γνώμης ειδικής επιτροπής, συγκροτούμενης από τον Νομικό Σύμβουλο του Υπουργείου ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο του Διπλωματικού κλάδου και ένα Νομικό Σύμβουλο του Υπουργείου Εξωτερικών, έναν ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας, έναν εκπρόσωπο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και τον Σύμβουλο Νομικής Προστασίας του Γραφείου της Υπάτης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα ή ειδικά εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο (άρθρο 3 παρ. 5). Η Επιτροπή καλεί

τον ενδιαφερόμενο να παραστεί αυτοπροσώπως ή μετά του συνηγόρου του κατά τη συνεδρίασή της, για να εκθέσει προφορικώς, με τη βοήθεια διερμηνέως, τα επιχειρήματά του και να δώσει διευκρινίσεις ή να υποβάλει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία (άρθρο 3 παρ. 7). Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 8 του ιδίου άρθρου 3, «η απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης επί της προσφυγής επιδίδεται στον ενδιαφερόμενο».

4. Επειδή, όπως προκύπτει από τις προεκτεθείσες διατάξεις του π.δ/τος 61/1999, αρμόδιος να αποφανθεί επί προσφυγής κατά πράξεως του Γενικού Γραμματέως του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, με την οποία απερρίφθη αίτημα αναγνωρίσεως αλλοδαπού ως πρόσφυγος, είναι ο Υπουργός. Ως επικεφαλής της υπηρεσίας, ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης είναι, άλλωστε, και ο καταρχήν αρμόδιος για την έκδοση των πράξεων των σχετικών με την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναθέτει ο νόμος στο Υπουργείο αυτό (πρβλ. ΣτΕ 1419/1961 Ολομ., 207/1996 επταμ.). Η, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, αρμοδιότητα του Υπουργού δεν εξαντλείται μόνον στον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων υπαγωγής του ενδιαφερομένου στο καθεστώς του πρόσφυγος, αλλά περιλαμβάνει και τον έλεγχο του εμπροθέσμου της ασκήσεως της προσφυγής, στα πλαίσια δε του ελέγχου αυτού εξετάζονται και τυχόν ισχυρισμοί με τους οποίους αμφισβητείται η έγκυρη γνωστοποίηση της απορριπτικής πράξεως του Γενικού Γραμματέως στον ενδιαφερόμενο ή προβάλλονται λόγοι ανωτέρας βίας για να δικαιολογήσουν την άσκηση της προσφυγής μετά την πάροδο της τασσομένης προθεσμίας. Τέλος, κατά την έννοια των ιδίων διατάξεων, για την απόρριψη της προσφυγής ως εκπρόθεσμης, δεν απαιτείται προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 3 παρ. 5, αρμοδίας, όπως προκύπτει από τις σχετικές με τη συγκρότηση και τη λειτουργία της ρυθμίσεις, για τον έλεγχο των ουσιαστικών προϋποθέσεων υπαγωγής αλλοδαπού στο καθεστώς του πρόσφυγος.

5. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με την υπ' αριθμ. 4/154494/3.10.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέως του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης απερρίφθη η αίτηση χορηγήσεως πολιτικού ασύλου που είχαν υποβάλει οι δύο πρώτοι αιτούντες, Α. και Σ. Η., για λογαριασμό των ιδίων και των ανηλίκων τέκνων τους, Λ. και Λ. (τρίτου και τέταρτης αιτούντων, αντιστοίχως). Η απόφαση επεδόθη στον Δήμαρχο Περιστερίου στις 17.12.2002, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας περί επιδόσεων σε πρόσωπα αγνώστου διαμονής. Στις 25.7.2003 οι αιτούντες κατέθεσαν προσφυγή, παραπονούμενοι, μεταξύ άλλων, για τη νομιμότητα της επιδόσεως της αποφάσεως του Γενικού Γραμματέως του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Επί της προσφυγής εξεδόθη η προσβαλλομένη, 4/154494-513383/13.10.2003 πράξη του Αναπληρωτού Προϊσταμένου του 3ου Τμήματος της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, σύμφωνα με την οποία η προσφυγή «δεν μπορεί να εισαχθεί προς συζήτηση» ως ασκηθείσα εκπροθέσμως μετά την πάροδο της προβλεπομένης από το άρθρο 3 παρ. 3 του π.δ/τος 61/1999 προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών από της επιδόσεως της απορριπτικής του αιτήματος χορηγήσεως ασύλου πράξεως. Εφόσον, όμως, κατά τα προεκτεθέντα, αρμόδιος να αποφανθεί επί της προσφυγής και να εξετάσει τους

σχετικούς με την εμπρόθεσμη άσκησή της ισχυρισμούς των ήδη αιτούντων ήταν ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, αναρμοδίως εξέδωσε την προσβαλλόμενη, απορριπτική της προσφυγής, πράξη άλλο όργανο, στο οποίο δεν είχε μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα του Υπουργού, είναι δε απορριπτέα, ως νόμω αβάσιμα, τα προβαλλόμενα με το υπ' αριθμ. 4/154494-233702/18.7.2005 έγγραφο απόψεων της Διοικήσεως (Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας) προς το Δικαστήριο ότι, κατά την έννοια του π.δ/τος 61/1999, ο Υπουργός έχει αρμοδιότητα μόνον επί εμπροθέσμως ασκουμένων προσφυγών. Για το λόγο αυτό, βασίμως προβαλλόμενο, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στη Διοίκηση προκειμένου να εξετασθεί αρμοδίως η προσφυγή των αιτούντων κατά της 4/154494/3.10.2002, απορριπτικής του αιτήματος χορηγήσεως ασύλου, πράξεως του Γενικού Γραμματέως του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την υπό κρίση αίτηση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 4/154494-513383/13.10.2003 πράξη του Αναπληρωτού Προϊσταμένου του 3ου Τμήματος της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας.

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, κατά τα οριζόμενα στο σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου, και

Επιβάλλει στη Διοίκηση τη δικαστική δαπάνη των αιτούντων που ανέρχεται σε ενιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα την 1η Δεκεμβρίου 2005

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Μ. Βροντάκης

Α. Τριάδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 2006.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος Η Γραμματέας

Μ. Βροντάκης

Ι. Παπαχαραλάμπους